

TGAU

3010N10-1

DYDD GWENER, 26 MAI 2023 – PRYNHAWN

LLENYDDIAETH GYMRAEG

UNED 1: Barddoniaeth

HAEN SYLFAENOL

1 awr 15 munud a'ch amser estynedig

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 16 tudalen CBAC (pinc).

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du neu eich dull arferol.

UN CWESTIWN GORFODOL ar farddoniaeth sydd ar y papur hwn.

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich ateb.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae 40 marc am y cwestiwn hwn.

Bydd trefn a chywirdeb eich ysgrifennu yn cael eu hystyried yn rhan o'r asesiad.

1. **Darllenwch y DDWY gerdd ganlynol yn ofalus.**

Yn y cerddi mae'r beirdd yn sôn am berthynas ramantus sydd wedi newid dros amser.

Cymharwch y ddwy gerdd gan ddangos sut maen nhw'n DEBYG a/neu'n WAHANOL.

Dylech wneud hyn drwy:

- **ysgrifennu am gynnwys y ddwy gerdd yn eich geiriau eich hun, er enghraifft:**
  - **Dywedwch beth yw'r stori sydd yn y cerddi.**
  - **Beth sy'n debyg/wahanol yn y ddwy stori?**
  - **Beth ydy neges y ddau fardd i ni?**

- **edrych ar y ffordd mae'r beirdd wedi ysgrifennu'r cerddi gan chwilio am O LEIAF BEDAIR NODWEDD arddull/mesur a dweud pam maen nhw'n effeithiol**

- **nodi pa UN o'r ddwy gerdd apeliodd fwyaf atoch chi gan roi rhesymau dros eich barn**

Wrth ateb, cofiwch ddyfynnu'n briodol a chyfeirio at enghreifftiau penodol i gefnogi'ch sylwadau. [40 marc]

(Trowch y dudalen)

Y FERCH WRTH Y BAR YNG NGHLWB IFOR

**Yn fan hyn, aeafau'n ôl,
yn ddifaddau o feddwol,
fe'i gwelais; estynnais stôl.**

**Ordrais beint ar draws y bar
a'i gwylio, yn llawn galar,
yn ei sgert trwy'r mwg sigâr.**

**Yn ei llygaid tanbaid hi
roedd 'na gefnfor o stori,
a hyder a direidi**

**yn eu llawnder i'n herio,
trwy ryw wyrth, y dôi ein tro
ond a dal i'w lled-wylio...**

**Ym mrad yr edrychiadau,
yn sŵn ein dawns ni ein dau,
am ei swyn mi es innau**

**yn rhy ddedwydd freuddwydiol,
yn ddifaddau o feddwol,
yn fan hyn, aeafau'n ôl.**

Rhys Iorwerth

MÔR O GARIAD

Eistedd yma'n unig 'ben fy hun,
 Heno 'sdim amynedd i *helbul byd,
 ond mae'r nos yn *ffoi, fel mae'r byd yn troi
 fel y môr o gariad a roddais i ti.

'Sdim byd yma heno ond *adlais cariad mawr,
 a'n gwydrau *gweigion ar y llawr
 ac i *gwpla'r llun
 yn y botel, *gwaddod gwin –
 gwaddod y môr o gariad a roddais i ti.

Hwn oedd cariad glân,
 hwn oedd cariad *ffôl,
 roeddwn i ar dân –
 nawr 'sdim ar ôl.

Strydoedd oer y ddinas,
 strydoedd mor llawn;
 atgofion fydd amdani,
 ei *serch a'i dawn.
 **Serch hynny mae'n rhaid byw,
 ymuno efo hwyl y criw.
 Sych yw'r môr o gariad
 a roddais i ti.

Meic Stevens

(Trowch y dudalen)

GEIRFA

*helbul – helynt/trafferthion

*ffoi – dianc

*adlais – cofio am

*gweigion – gwag

*gwpla/cwpla – gorffen

*gwaddod – gweddill, beth sydd ar ôl

*ffôl – gwirion

*serch – cariad

**serch – er

DIWEDD Y PAPUR